

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیم سال اول ۹۵-۹۴
پایه دوم ۷ ساله

مهر مدرسه

ردیف:		
نام و نام خانوادگی: ۸ صبح	نمره: ۲۰	مست: ۹۰ دقیقه
شماره یا نام مصحح اول	نمره بر عدد	نمره بر حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره بر عدد	نمره بر حروف

کد آزمون:	۲۹۴۱/۲۶
تاریخ:	۱۳۹۴/۱۰/۱۹
عنوان:	منطق مقدماتی
کتاب:	منطق سال سوم دبیرستان
مجموعه:	کل کتاب (ص ۸۹-۱)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علی: شهرتان: استان:

۱- کار فکر برای رسیدن به تصور و تصدیق چه نام دارد؟ ص ۶

- الف. استدلال - استدلال
- ب. استدلال - تعریف
- ج. تعریف - استدلال
- د. تعریف - تعریف

۰/۵

۲- هر کدام از مفاهیم «کتاب علمی» و «کره زمین» به ترتیب کلی هستند یا جزئی؟ ص ۱۳

- الف. جزئی - جزئی
- ب. کلی - جزئی
- ج. کلی - کلی
- د. جزئی - کلی

۰/۵

۳- در منطق «صورت به ماده» مانند کدام یک از نسبت‌های زیر است؟ ص ۵۸

- الف. عدد به ریاضی
- ب. اعداد به فرمول
- ج. فرمول به اعداد
- د. ریاضی به فرمول

۰/۵

۴- قضیه «نتیجه هر عمل یا در دنیا به آدم می‌رسد یا در آخرت» از کدام نوع از قضایای شرطیه است؟ ص ۴۲

- الف. منفصله حقیقه
- ب. متصله مانعة الجمع
- ج. منفصله مانعة الجمع
- د. منفصله مانعة الخلو

۰/۵

۵- در رابطه با قیاس استثنایی، کدام گزینه نادرست می‌باشد؟ ص ۶۹

- الف. مقدمه‌ی اول قیاس استثنایی درست یا غلط بودن مقدم یا تالی مقدمه بعدی را نشان می‌دهد.
- ب. مقدمه‌ی اول هر قیاس استثنایی، یا شرطی منفصل حقیقی است یا مانعة الجمع یا مانعة الخلو.
- ج. همواره در این استدلال با کلمات «ولی» یا «اما» استثنایی به مقدمه اول وارد می‌شود.
- د. در قیاس استثنایی نتیجه‌ی استدلال یا نقیض نتیجه در یکی از دو مقدمه آمده است.

۰/۵

۶- «علی و لخرج است و هر و لخرجی ورشکست می‌شود، پس علی ورشکست می‌شود» چه نوع استدلالی است؟ ص ۸۳

- الف. برهان ائی
- ب. برهان لمی
- ج. سفسطه
- د. جدل

۰/۵

۷- نسبت کلمات زیر را مشخص کنید. ص ۱۴ و ۸۵ - ۲ نمره

- الف) شعر منطقی - شعر ادبی: جواب: عموم و خصوص من وجه
- ب) مستطیل - شکل: جواب: عموم و خصوص مطلق
- ج) طلبه - بسیجی: جواب: عموم و خصوص من وجه
- د) حیوان - ضاحک: جواب: عموم و خصوص مطلق

۲

۸- ویژگی مختص «مفاهیم ذاتی» را با ذکر مثال توضیح دهید. ص ۱۸ - ۱ نمره

۱

جواب: مهم‌ترین وصف مفاهیم ذاتی این است که در مقام فهم و تصور، مقدم بر ذات هستند. به عنوان مثال اگر شما معنای حیوان و متفکر بودن را ندانید هرگز به معنای انسان پی نخواهید برد.

۹- در قالب یک مثال، اجزاء قضیه‌ی حملی را بیان کنید. ص ۳۳ - ۱ نمره

۱

جواب: قضیه حملی از «موضوع» و «محمول» و نسبت تشکیل شده است. مثلاً «هر ایرانی به سابقه‌ی دینی و تاریخی خود افتخار می‌کند» که صفتی یا حالتی را از چیزی بیان کرده و به آن نسبت می‌دهند.

۱۰- درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید. ص ۴۷ - ۱/۵ نمره

۱/۵

الف) در صورت غلط بودن قضیه‌ای، متضاد آن قطعاً درست می‌باشد. جواب: غلط
ب) ارتفاع نقیضین محال است. جواب: درست

ج) در تداخل هنگامی که قضیه‌ای کلی درست باشد، جزئی آن هم قطعاً درست است. جواب: درست

۱۱- عکس «مستوی» و عکس «نقیض» هر یک از قضایای زیر را بنویسید. ص ۵۱ و ۵۲ - ۲ نمره

۲

الف) هر انسانی راه‌رونده است. جواب: عکس نقیض: هیچ غیر راه‌رونده‌ای، انسان نیست. عکس مستوی: بعضی راه‌رونده‌ها، انسان هستند.

ب) بعضی اجسام گرد هستند. جواب: عکس نقیض: لازم‌الصدق ندارد. عکس مستوی: بعضی گردها، جسم هستند.

۱۲- نوع هر یک از استدلال‌های زیر را مشخص کنید. ص ۵۹ و ۶۰ - ۱/۵ نمره

۱/۵

الف) دانشمندان با بررسی مدار حرکت تمام سیارات منظومه شمسی متوجه شده‌اند که همه‌ی این مدارها بیضی هستند. جواب: استقراء تام

ب) هوا جسم است و هر جسمی جرم دارد، پس هوا جرم دارد. جواب: قیاس

ج) انسان نیاز دارد احساسات و فشارهای درونی خود را به نحوی آزاد کند وگرنه مثل دیگ بخاری که تمام منافذ آن بسته است منفجر می‌شود. جواب: تمثیل

۱۳- با ذکر شروط هر کدام از قیاس‌های زیر، صحت و عدم صحت آن‌ها را بررسی کنید. ص ۶۶ - ۲ نمره

۲

الف) بعضی انسان‌ها خندانند. هیچ خنده‌کننده‌ای درخت نیست.

جواب: منتج، چون شکل اول است و صغرا موجبه و کبری کلیه است. ← بعضی انسان‌ها درخت نیستند.

ب) هر ناطقی انسان است. بعضی ناطق‌ها سفید نیستند.

جواب: منتج، چون شکل سوم است و صغرا موجبه و یکی از دو مقدمه کلیه می‌باشد. ← بعضی انسان‌ها سفید نیستند.

۱۴- چرا علی رغم این که منطق ابزار استدلال‌های بشری است، نمی‌توان با کاربرد آن به معلومات جدید دست یافت؟ ص ۷۴ - ۲ نمره

۲

همین که می‌بینیم علمی پیشرفت کرده است معلوم است که منطق در تفکر در آن علم استفاده شده است. (۱ نمره) از طرفی منطق صورت اندیشه را بررسی می‌کند در حالی که پیشرفت یک علم به ماده آن است. (۱ نمره)

۱۵- خطابه چگونه استدلالی است؟ توضیح دهید. ص ۸۱ - ۲ نمره

۲

جواب: گاهی صرفاً هدف از استدلال این است که مخاطب به کاری برانگیخته شود و یا از آن اجتناب نماید. در این گونه موارد ممکن است استدلال از محتوایی احساسی و حتی غیر منطقی برخوردار باشد، به این گونه استدلال خطابه می‌گویند.

۱۶- مغالطه را همراه با مثال توضیح دهید. ص ۸۸ - ۲ نمره

۲

جواب: استفاده از شکل ظاهری استدلال و مخفی کردن صورت یا ماده غلط آن استدلال به منظور مخدوش کردن ذهن مخاطب است.

مثال: انسان از خاک است، خاک از جمادات است، پس انسان از جمادات است.

در این جا حد وسط تکرار نشده است چرا که محمول در قضیه اولی «از خاک» است ولی موضوع در قضیه دومی «خاک» می‌باشد. (به هر کدام از ذکر توضیح و مثال ۱ نمره اختصاص پیدا کند.)